

ODLUKA EUROPSKOG NADZORNOG TIJELA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE I TRŽIŠTA KAPITALA

od 16. rujna 2020.

kojom se produljuje privremeno snižavanje praga za obavlješćivanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjev fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća

ODBOR SUPERVISORA EUROPSKOG NADZORNOG TIJELA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE I TRŽIŠTA KAPITALA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov Prilog IX.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 5., članak 43. stavak 1. i članak 44. stavak 1.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza⁽²⁾, a posebno njezin članak 28. stavak 1.,

uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 918/2012 od 5. srpnja 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u vezi s definicijama, izračunom neto kratkih pozicija, pokrivenim kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, pravovima za obavljanje, pravovima likvidnosti za privremenu obustavu ograničenja, značajnim padom vrijednosti finansijskih instrumenata i negativnim događajima⁽³⁾, a posebno njezin članak 24.,

uzimajući u obzir Odluku (EU) 2020/525 od 16. ožujka 2020. ⁽⁴⁾ Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) o privremenom snižavanju praga za obavljanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjev fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012,

uzimajući u obzir Odluku (EU) 2020/1123 od 10. lipnja 2020. ⁽⁵⁾ Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) kojom se produljuje privremeno snižavanje praga za obavljanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjev fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012,

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

² SL L 86, 24.3.2012., str. 1.

³ SL L 274, 9.10.2012., str. 1.

⁴ SL L 116, 15.4.2020., str. 5.–13.

⁵ SL L 245, 30.7.2020, str. 17.–30.

budući da:

1. Uvod

- (1) Odlukom (EU) 2020/525 ESMA je obvezala fizičke ili pravne osobe koje imaju neto kratke pozicije u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu da obavijeste nadležna tijela ako takve pozicije dosegnu, premaže ili padnu ispod 0,1 % izdanog dioničkog kapitala u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012.
- (2) Mjerom koja se uvodi Odlukom (EU) 2020/525 ESMA-e odgovara se na potrebu da nacionalna nadležna tijela i ESMA budu u mogućnosti pratiti neto kratke pozicije koje su sudionici na tržištu zauzeli u dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu zbog izvanrednih okolnosti na finansijskim tržištima.
- (3) Odlukom (EU) 2020/1123 od 10. lipnja 2020. ESMA je produljila privremeni zahtjev jer su, bez obzira na djelomičan oporavak finansijskih tržišta EU-a od gubitaka zabilježenih od izbijanja pandemije, izgledi za budući oporavak i dalje bili nesigurni, a prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu finansijskih tržišta i stabilnosti finansijskog sustava još su uvijek bile prisutne.
- (4) U skladu s člankom 28. stavkom 10. Uredbe (EU) br. 236/2012 ESMA ima obvezu preispitati tu mjeru odgovarajućom učestalošću, a najmanje svaka tri mjeseca.
- (5) ESMA je provela to preispitivanje na temelju analize pokazatelja uspješnosti, uključujući cijene, volatilnost, indekse spreadova kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, kao i kretanja neto kratkih pozicija, posebno onih između 0,1 i 0,2 %. Na temelju provedene analize ESMA je odlučila da treba produljiti mjeru za dodatna tri mjeseca.

2. Sposobnost da se mjerom otklone prijetnje i prekogranični učinci (članak 28. stavak 2. točka (a) Uredbe (EU) br. 236/2012)

a. Prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu finansijskih tržišta

- (6) Pandemija bolesti COVID-19 i dalje negativno utječe na realno gospodarstvo, a ukupni izgledi za budući oporavak i dalje su neizvjesni, posebno s obzirom na nedavne događaje u EU-u i šire. ESMA napominje da se broj slučajeva bolesti COVID-19 u posljednjih nekoliko tjedana znatno povećao u nekoliko jurisdikcija, što izaziva zabrinutost u pogledu mogućnosti da drugi val zaraze bolešću COVID-19 poveća neizvjesnost budućih izgleda.
- (7) Tržišta vlasničkih instrumenata u EU-u, kao što je prikazano indeksom Eurostoxx 50, izgubila su 14 % u razdoblju između 20. veljače i 3. rujna 2020., u usporedbi s gubitkom vrijednosti od 13 % između 20. veljače i 4. lipnja [slika 1.]. Došlo je do znatnog poboljšanja indeksa Eurostoxx 50 u odnosu na razine ostvarene u ožujku (kada je pad iznosio otprilike 30 % u usporedbi s veljačom 2020., kako je navedeno u ESMA-inoj Odluci (EU) 2020/525), ali nije došlo do oporavka na razine prije COVIDA-19.

- (8) Volatilnost mjerena indeksom VSTOXX⁶ također ostaje relativno povišena u usporedbi s veljačom 2020. Razina izmjerena u rujnu (+ 15 %) nešto je viša od razine u lipnju (+ 13 %). Isto vrijedi, čak i u većoj mjeri, za VIX⁷ (+ 18 % u rujnu u usporedbi s + 9 % u lipnju) [slika 1.] i [slika 2.].
- (9) Razina kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza smanjila se između 17 % i 28 % od 4. lipnja do 3. rujna [slika 1.]. Međutim, kako bi se u ovom trenutku bolje razumjela informativna snaga kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, podatke je potrebno procijeniti u kontekstu odluke Europske središnje banke (ESB) o hitnom programu kupnje zbog pandemije (PEPP). Početkom ožujka spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza postali su vrlo volatilni, što to je upućivalo na visok finansijski rizik. Produljenje Odluke ESMA-e (EU) 2020/525 na temelju podataka do 4. lipnja temeljilo se i na činjenici da su spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u to vrijeme bili visoki i volatilni te su se smatrali pokazateljem percepcije rizika na tržištu.
- (10) Međutim, zbog povećanja PEPP-a za dodatnih 600 milijardi EUR, o čemu je donesena odluka 4. lipnja, ukupan najavljeni monetarni poticaj ESB-a dosegao je 1,35 bilijuna EUR, čime je smanjena informativna vrijednost spreadova kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u odnosu na percepciju rizika na tržištu.
- (11) Na sličan se način može razmotriti informativna vrijednost tržišta državnih obveznica, na koja, jednako kao i u slučaju spreadova kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, utječe monetarna politika središnjih banaka. Kao što je prikazano na [slici 1.], prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u Njemačkoj, Francuskoj, Velikoj Britaniji i Italiji pokazuju prosječno smanjenje za 22 bazna boda u odnosu na lipanske razine.
- (12) ESMA zbog toga smatra da bi kretanja na tržištima dionica, na koja znatno manje utječe monetarna politika središnjih banaka, trebala pružiti bolji uvid u trenutačnu razinu rizika na finansijskim tržištima EU-a.
- (13) Slično kao i indeks Eurostoxx 50, indeks STOXX EUROPE 800 bez švicarskog indeksa izgubio je oko 17 % od 20. veljače 2020. u usporedbi s padom od 16 % u lipnju. Od veljače je indeks STOXX Europe Total Market Banks (ref. europske banke) pao za 37 %, dok je u lipnju gubitak iznosio otprilike 30 %.
- (14) Kako je navedeno u Izvješću ESMA-e o trendovima, rizicima i slabostima br. 2 iz rujna 2020. (TRV), u drugom tromjesečju 2020. zabilježeni su znakovi različitih kretanja među sektorima, što je posebno utjecalo na kreditne institucije. Krajem lipnja sektorski indeksi EU-a koji se odnose na zračne prijevoznike i bankarski sektor i dalje su bili 36 % odnosno 30 % ispod svojih vrijednosti na početku siječnja. Nadalje, [slika 3.] prikazuje da su bankarski sektor i sektor osiguranja prilično stabilni od lipnja, ali rezultati od 20. veljače

⁶ Indeksom VSTOXX mjeri se implicirana volatilnost na temelju cijena opcija indeksa EUROSTOXX 50.

⁷ Indeks VIX izračunava se upotrebom srednje vrijednosti kupovnih i prodajnih cijena opcija indeksa S&P 500 (SPX) u stvarnom vremenu.

do 3. rujna u usporedbi s rezultatima od 20. veljače do 4. lipnja pokazuju pogoršanje: –38 % u odnosu na –33 % za bankarski sektor i –21 % u odnosu na –20 % za sektor osiguranja. Nasuprot tomu, rezultati nefinancijskih⁸ sektora u maloj su se mjeri poboljšali: –9 % u odnosu na –11 %.

- (15) Oporavak cijena u određenim se sektorima odvijao u kontekstu dalnjeg pogoršanja makroekonomskog okružja te duboke i globalno sinkronizirane recesije. Kako je navedeno u TRV-u, zbog trenutačnog očitog razdvajanja kretanja na finansijskom tržištu od temeljne gospodarske aktivnosti postavlja se pitanje održivosti oporavka tržišta u budućnosti.
- (16) S obzirom na ukupne brojke na nacionalnoj razini ili razini EU-a, čini se da oporavak cijena nije ostvaren: [slika 5.] prikazuje da je smanjenje cijena prisutno diljem Unije, od lipnja do rujna nije bilo značajnih poboljšanja, a kretanje dioničkih indeksa za 22 tržišta EU-a upućuje na to da je pad od 20. veljače do 3. rujna bio veći u odnosu na pad od 20. veljače do 4. lipnja. Nadalje, tržišta dionica u 25 jurisdikcija, u usporedbi s 24 u lipnju, izgubila su najmanje 10 % svoje vrijednosti kad se usporede cijene na dan 3. rujna s cijenama od 20. veljače 2020. U istom razdoblju cijene dionica europskih kreditnih institucija pale su između 10 % i 59 %, u usporedbi s gubicima vrijednosti između 9 % i 48 % zabilježenima u razdoblju od veljače do lipnja.
- (17) Postotak dionica s neto kratkom pozicijom između 0,1 % i 0,2 % stalno se povećavao tijekom razdoblja od 16. ožujka do 11. lipnja 2020., a zatim je ostao stabilan do 4. rujna 2020.⁹ u prosjeku na razini od 13 % ukupnih neto kratkih pozicija [slika 6.]. Nadalje, niži prag izyješćivanja pokazao je da su u nekim državama neto kratke pozicije između 0,1 % i 0,2 % činile do otprilike 50 % ukupnih prijavljenih pozicija. Zaključno, postotak neto kratkih pozicija između 0,1 % i 0,2 %, koje je trebalo prijaviti zbog privremenog nižeg praga za obavljanje, i dalje čini relevantan dio ukupnih neto kratkih pozicija i u trenutačnom kontekstu ima veliku informativnu vrijednost za regulatore.
- (18) Općenito, znatna smanjenja cijena u ključnim sektorima, relativno visoka volatilnost, moguće razdvajanje kretanja na finansijskom tržištu od temeljne gospodarske aktivnosti te stalna visoka razina neto kratkih pozicija, u kombinaciji s neizvjesnošću povezanom s razvojem pandemije bolesti COVID-19 i njezinim učinkom na realno gospodarstvo, upućuju na to da su finansijska tržišta EU-a i dalje vrlo nestabilna. Zbog takvog je stanja vjerojatnije da bi pritisci na kratku prodaju mogli pokrenuti ili pogoršati negativna kretanja u sljedećim mjesecima, što opet može negativno utjecati na tržišno povjerenje ili cjelovitost mehanizma određivanja cijena.
- (19) ESMA zbog toga smatra da kombinacija prethodno opisanih okolnosti predstavlja ozbiljnu prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu finansijskih tržišta.

⁸ Kod nefinancijskih sektora isključeni su sljedeći podsektori: banke, osiguranja i finansijske usluge.

⁹Izvješća o dnevnim neto kratkim pozicijama iz Danske nedostaju za razdoblje od 31. kolovoza do 4. rujna zbog tehničkog problema.

b. Prijetnja stabilnosti cijelog ili dijela finansijskog sustava Unije

- (20) Kao što je Europska središnja banka (ESB) objasnila u svojoj publikaciji Financial Stability Review¹⁰, finansijska stabilnost stanje je u kojem je finansijski sustav, koji obuhvaća finansijske posrednike, tržišta i tržišne infrastrukture, sposoban podnosići šokove i posljedice finansijskih neravnoteža.
- (21) Pandemija bolesti COVID-19 i dalje ima snažan utjecaj na realno gospodarstvo u Uniji. Kao što je objavljeno u TRV-u ESMA-e, unatoč oporavku tržišta tržišno okružje ostaje krhko te ESMA smatra da će to uzrokovati „produljeno razdoblje rizika za institucionalne i male ulagače dalnjih – možda značajnih – tržišnih korekcija i (...) vrlo visokih rizika u cijelom području nadležnosti ESMA-e”¹¹. U tom smislu, ESMA je upozorila javnost na moguće razdvajanje kretanja na finansijskom tržištu od temeljne gospodarske aktivnosti.
- (22) Odjeljak 2.a sadržava dodatne informacije o rezultatima bankarskog sektora, sektora osiguranja i finansijskih tržišta.
- (23) Zbog tih raširenih smanjenja cijena većina dionica EU-a u svim sektorima našla se u stanju krhkosti u kojem bi daljnji pad cijena koji nije potaknut dodatnim temeljnim informacijama mogao imati vrlo štetne posljedice.
- (24) U još uvijek nesigurnoj situaciji ESMA smatra da znatan pritisak na prodaju i neuobičajena volatilnost cijena dionica mogu biti potaknuti različitim čimbenicima, uključujući i sve veći broj sudionika na tržištu koji se bave kratkom prodajom i stvaraju značajne neto kratke pozicije.
- (25) ESMA posebno naglašava da se situacija s rasprostranjениm gubicima u pogledu cijena za kreditne institucije, koji su činili jedan od parametara za odluku o produljenju donesenu u lipnju, nije poboljšala. To upućuje na činjenicu da su kreditne institucije, koje su u određenim slučajevima sistemski važne, i dalje potencijalno osjetljive na strategije kratke prodaje i na stvaranje značajnih neto kratkih pozicija, bez obzira na to jesu li te strategije i pozicije podržane temeljnim informacijama.
- (26) Još uvijek postoji rizik da porast strategija kratke prodaje i stvaranja značajnih neto kratkih pozicija mogu dovesti do kaotičnih padova cijena za određene izdavatelje i do učinka prelijevanja unutar iste države članice ili diljem EU-a, što bi u konačnici moglo ugroziti finansijski sustav jedne države članice ili više njih.
- (27) Neovisno o djelomičnom oporavku zabilježenom u određenim sektorima europskih finansijskih tržišta, ESMA smatra da su trenutačni uvjeti na tržištu i dalje ozbiljna prijetnja stabilnosti finansijskog sustava Unije.
- (28) U okviru mandata ESMA-e planirano produljenje mјere obvezuje fizičke ili pravne osobe koje imaju neto kratke pozicije u dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenom tržištu da

¹⁰ <https://www.ecb.europa.eu/pub/financial-stability/fsr/html/ecb.fsr201911-facad0251f.en.html>.

¹¹ TRV, Sažetak, str. 4.

obavješćuju nacionalna nadležna tijela u slučaju prelaska praga koji je niži od onog utvrđenog u članku 5. Uredbe (EU) 236/2012.

(29) Navedenom produljenom mjerom trebalo bi osigurati da nacionalna nadležna tijela i ESMA i dalje imaju veću sposobnost da na odgovarajući način procijene razvoj situacije, razlikuju kretanja na tržištu potaknuta temeljnim informacijama od onih koja bi se mogla pokrenuti ili pogoršati kratkom prodajom te da reagiraju budu li radi integriteta, urednog funkcioniranja i stabilnosti tržišta potrebne još strože mjere.

c. Prekogranični učinci

(30) Još jedan uvjet koji mora biti ispunjen kako bi ESMA mogla poduzeti tu mjeru jest da utvrđene prijetnje imaju prekogranične učinke.

(31) Kako je prethodno opisano, tržišta vlasničkih vrijednosnih papira diljem EU-a, uzimajući u obzir nacionalne i paneuropske indekse, nisu se u potpunosti oporavila od ozbiljnih smanjenja cijena zabilježenih u ožujku.

(32) S obzirom na to da te prijetnje utječu na finansijska tržišta većine država članica EU-a, iako u različitoj mjeri, prekogranični učinci i dalje su osobito ozbiljni jer međusobna povezanost finansijskih tržišta EU-a povećava vjerojatnost potencijalnih učinaka prelijevanja ili širenja štetnih učinaka na svim tržištima u slučaju pritiska na kratku prodaju.

(33) ESMA stoga smatra da prethodno opisane prijetnje integritetu tržišta, urednom funkcioniranju i finansijskoj stabilnosti imaju prekogranične učinke. Zbog prirode krize uzrokovane bolešću COVID-19, one su zapravo paneuropskog i globalnog karaktera.

3. Nijedno nadležno tijelo nije poduzelo mjere za otklanjanje prijetnje ili je jedno nadležno tijelo ili više njih poduzelo mjere kojima se prijetnja ne otklanja na odgovarajući način (članak 28. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 236/2012)

(34) Još jedan uvjet koji mora biti zadovoljen kako bi ESMA usvojila mjeru iz ove Odluke jest da nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzela mjere za otklanjanje prijetnje ili su poduzela mjere kojima se prijetnja ne otklanja na odgovarajući način.

(35) Pitanja integriteta i urednog funkcioniranja tržišta te finansijske stabilnosti opisana u Odluci ESMA-e 2020/525, koja vrijede i za ovu Odluku, navela su neka nacionalna nadležna tijela da poduzmu nacionalne mjere s ciljem ograničavanja kratke prodaje dionica u Španjolskoj, Francuskoj, Austriji, Belgiji, Grčkoj i Italiji¹², koje su istekle 18. svibnja.

(36) Nakon isteka ili ukidanja tih privremenih mjera, u EU-u nisu poduzete dodatne mjere na temelju Uredbe (EU) br. 236/2012 te s datumom ove Odluke takve mjere nisu na snazi.

¹² U Italiji je ta mjeru ukinuta 18. svibnja.

(37) U trenutku donošenja ove Odluke nijedno nadležno tijelo nije donijelo mjere kojima bi se povećala vidljivost kretanja neto kratkih pozicija uspostavom nižih pragova za obavlješćivanje jer se mogu osloniti na Odluku ESMA-e (EU) 2020/1123.

(38) Nužnost povećane vidljivosti neto kratkih pozicija još je izraženija u kontekstu kada prethodno navedena ograničenja određena člankom 20. Uredbe (EU) br. 236/2012 više nisu na snazi, ali je nesigurnost povezana s učinkom produljene pandemije bolesti COVID-19 još uvijek prisutna. Kako kratka prodaja i transakcije s jednakim učinkom više nisu podložne drugim vanjskim ograničenjima, nacionalna nadležna tijela diljem EU-a trebaju moći unaprijed utvrditi stvaraju li se kratke pozicije do mjere koja može dovesti do prethodno opisanih prijetnji finansijskim tržištima i finansijskoj stabilnosti, koje se manifestiraju i pogoršavaju pritiskom na kratku prodaju.

(39) S obzirom na navedene prijetnje na razini cijelog EU-a, i dalje je očito da informacije koje nacionalna nadležna tijela primaju primjenom uobičajenog praga za obavlješćivanje propisanog člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 236/2012 nisu dovoljne u trenutačnim uvjetima stresa na tržištu. ESMA smatra da bi se zadržavanjem nižeg praga za obavlješćivanje trebalo osigurati da ESMA i nacionalna nadležna tijela u cijelom EU-u imaju na raspolaganju najbolji mogući skup podataka kako bi pratili tržišna kretanja i kako bi pripremili sebe i ESMA-u za poduzimanje dodatnih mjera ako one budu potrebne.

4. Učinkovitost mjere (u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012)

(40) ESMA mora uzeti u obzir i opseg u kojem produljena mjera značajno otklanja utvrđene prijetnje.

(41) ESMA smatra da, unatoč izvanrednim gubitcima nastalima u trgovaju dionicama na uređenim tržištima od 20. veljače 2020., tržišta uredno funkcioniraju te da je integritet tržišta u velikoj mjeri očuvan.

(42) ESMA je stoga analizirala trenutačne okolnosti, posebno u odnosu na mjeru u kojoj one predstavljaju prijetnju integritetu tržišta i finansijskoj stabilnosti Unije te u odnosu na to hoće li produljena mjera ESMA-e biti učinkovita u otklanjanju tih prijetnji zauzimanjem stava koji je okrenut budućnosti.

a. Mjera značajno otklanja prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu finansijskih tržišta

(43) Pod prethodno opisanim okolnostima svaki nagli porast pritiska na prodaju i volatilnost tržišta uslijed kratke prodaje i stvaranja kratkih pozicija može pojačati negativne trendove na finansijskim tržištima. Premda u drugim okolnostima kratka prodaja može poslužiti u pozitivne svrhe, u smislu određivanja ispravnog vrednovanja izdavatelja, u sadašnjim uvjetima na tržištu ona može predstavljati dodatnu prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu tržišta.

- (44) Osobito, s obzirom na horizontalni učinak kontinuirane izvanredne situacije koja utječe na široki skup dionica u Uniji, svaki nagli pad cijena dionica mogao bi se pogoršati dodatnim pritiskom na prodaju koji proizlazi iz kratke prodaje i povećanja neto kratkih pozicija koje bi, ako su ispod uobičajenih pragova za obavješćivanje nacionalnih nadležnih tijela prema članku 5. Uredbe (EU) br. 236/2012, ostale neopažene ako se mjera ne bi produljila.
- (45) Zbog prethodno navedenih razloga, nacionalna nadležna tijela i ESMA moraju što prije saznati da se sudionici na tržištu bave kratkom prodajom i da stvaraju značajne neto kratke pozicije kako bi, prema potrebi, spriječili da te pozicije postanu signali koji bi doveli do lančanih naloga za prodaju i daljnog značajnog pada cijena.
- (46) ESMA smatra da, ako se ta mjera ne produlji za dodatna tri mjeseca, nacionalna nadležna tijela i ESMA ne bi imali kapacitet za odgovarajuće praćenje tržišta u trenutačnom neizvjesnom i krhkem okružju. To je naglašeno očitim razdvajanjem kretanja na finansijskom tržištu od temeljne gospodarske aktivnosti, kao i dalnjim razvojem pandemije bolesti COVID-19. Ti bi čimbenici mogli izazvati iznenadni i znatan pritisak na prodaju te neuobičajenu dodatnu volatilnost cijena dionica u Uniji, što bi se opet moglo dodatno pojačati akumulacijom kratkih pozicija.
- (47) Istodobno, ESMA smatra primjerenim zadržati prag određen za objavu iz članka 6. Uredbe (EU) br. 236/2012, koji iznosi 0,5 % izdanog dioničkog kapitala društva jer se snižavanje tog praga ne čini potrebnim iz perspektive održavanja urednih tržišta i rješavanja rizika za finansijsku stabilnost. ESMA kontinuirano prati tržišne uvjete i po potrebi će poduzeti daljnje mjere.

b. Mjera znatno otklanja prijetnju stabilnosti cijelog ili dijela finansijskog sustava Unije

- (48) Kako je prethodno opisano, u razdoblju od lipnja do rujna 2020. na većini tržišta vlasničkih vrijednosnih papira u EU-u pogoršali su se rezultati u odnosu na 20. veljače. Općenito, trgovanje dionicama od 20. veljače 2020. bilo je i još je uvijek obilježeno pritiskom na prodaju i relativno visokom razinom volatilnosti. Kao što je prethodno navedeno, različiti čimbenici rizika i dalje utječu na mnoge sektore realnog gospodarstva i na finansijska tržišta EU-a. U takvom okruženju bavljenje kratkom prodajom i stvaranje značajnih neto kratkih pozicija može pojačati pritisak na prodaju i negativna kretanja, što opet može pogoršati prijetnju koja može imati vrlo štetne učinke na finansijsku stabilnost finansijskih institucija i društava iz drugih sektora.
- (49) U tom bi kontekstu ograničenost podataka za nacionalna nadležna tijela i ESMA-u ograničila njihovu sposobnost rješavanja bilo kakvih mogućih negativnih učinaka na gospodarstvo i u konačnici na finansijsku stabilnost Unije u cjelini.
- (50) Stoga se ESMA-inom produljenom mjerom privremenog snižavanja pragova za obavješćivanje nacionalnih nadležnih tijela o neto kratkim pozicijama učinkovito otklanja prijetnja stabilnosti dijelova ili u konačnici cijelog finansijskog sustava Unije, smanjenjem ograničenosti podataka i povećanjem sposobnosti nacionalnih nadležnih tijela za rješavanje nadolazećih prijetnji u ranoj fazi.

c. Poboljšanje sposobnosti nadležnih tijela da nadziru prijetnju

- (51) U uobičajenim tržišnim uvjetima nacionalna nadležna tijela nadzornim alatima uspostavljenima u zakonodavstvu Unije, posebno obvezama obavješćivanja o neto kratkim pozicijama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 236/2012¹³, nadziru svaku prijetnju koja može proizaći iz kratke prodaje i povećanja neto kratkih pozicija.
- (52) Međutim, zbog postojećih tržišnih uvjeta potrebno je pojačati aktivnosti nacionalnih nadležnih tijela i ESMA-e za nadzor agregiranih neto kratkih pozicija u dionicama uvrštenim u trgovanje na uređenim tržištima. S tim ciljem i s obzirom na trajnu nesigurnost povezanu s pandemijom bolesti COVID-19 i dalje je važno da nacionalna nadležna tijela nastave primati informacije o stvaranju neto kratkih pozicija u najranijoj mogućoj fazi, prije nego što dosegnu razinu od 0,2 % izdanog dioničkog kapitala, utvrđenu u članku 5. stavku 2. Uredbe (EU) br. 236/2012.
- (53) To je naglašeno činjenicom da je postotak dionica s neto kratkom pozicijom između 0,1 i 0,2 % stalno rastao u razdoblju od 16. ožujka do 11. lipnja 2020. te je otada ostao stabilan do 4. rujna 2020.¹⁴ na prosječnoj razini od 13 % tijekom cijelog razdoblja promatranja. Stoga se može zaključiti da postotak neto kratkih pozicija između 0,1 i 0,2 %, koje su se morale prijaviti zbog nižeg praga za obavješćivanje koji je uvela ESMA, ostaje relevantan dio ukupnih neto kratkih pozicija.
- (54) Stoga se produženom mjerom ESMA-e održava poboljšana sposobnost nacionalnih nadležnih tijela da otklanjaju sve utvrđene prijetnje u ranoj fazi, što njima i ESMA-i omogućuje da pravodobno upravljaju prijetnjama urednom funkciranju tržišta i finansijskoj stabilnosti ako se pokažu bilo kakvi znakovi stresa na tržištu.

5. Mjerama se ne stvara rizik regulatorne arbitraže (članak 28. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (55) Za donošenje ili produženje mjere u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) br. 236/2012 ESMA bi trebala uzeti u obzir stvara li se tom mjerom rizik regulatorne arbitraže.
- (56) Budući da se produžena mjera ESMA-e odnosi na obveze obavješćivanja od strane sudionika na tržištu o svim dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenim tržištima u Uniji, njome će se osigurati jedinstveni prag za obavješćivanje za sva nacionalna nadležna tijela te će se uspostaviti ravnopravni uvjeti za sudionike na tržištu unutar Unije i izvan nje u pogledu trgovanja dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenim tržištima u Uniji.

¹³ Usp. članak 5. Uredbe (EU) br. 236/2012.

¹⁴ Izvješća o dnevnim neto kratkim pozicijama iz Danske nedostaju u razdoblju od 31. kolovoza do 4. rujna zbog tehničkog problema.

6. Mjera ESMA-e nema štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta, uključujući smanjenje likvidnosti na tim tržištima ili stvaranje nesigurnosti za sudionike na tržištu, koji bi bio nerazmjeran njezinim koristima (članak 28. stavak 3. točka (c) Uredbe (EU) br. 236/2012)

(57) ESMA mora procijeniti ima li mjera štetne učinke koji bi se mogli smatrati nerazmjernima njezinim koristima.

(58) ESMA smatra primjerenim da nacionalna nadležna tijela pomno nadziru kretanje neto kratkih pozicija prije nego što razmotre donošenje bilo kakve radikalnije mjere. ESMA napominje da uobičajeni pragovi za obavlješćivanje (0,2 % izdanog dioničkog kapitala) u kontinuiranim izvanrednim tržišnim uvjetima možda nisu primjereni za pravodobno utvrđivanje trendova i nadolazećih prijetnji.

(59) Premda je uvođenje pojačane obveze obavlješćivanja možda dodatno opteretilo subjekte koji podliježu obvezi obavlješćivanja, trenutačno su ti subjekti već prilagodili svoje unutarnje sustave nakon primjene ESMA-ih odluka (EU) 2020/525 i (EU) 2020/1123 i stoga se ne očekuje da će ta produljena mjera imati dodatni učinak na troškove osiguravanja usklađenosti za subjekte koji podliježu obvezi obavlješćivanja. Osim toga, tom se mjerom ne ograničava mogućnost sudionika na tržištu da zauzmu ili povećaju svoje kratke pozicije u dionicama. Stoga ona neće utjecati na učinkovitost tržišta.

(60) U usporedbi s drugim potencijalnim i radikalnijim mjerama, ta produljena mjera ne bi trebala utjecati na likvidnost na tržištu jer obveza povećanog obavlješćivanja za ograničen skup sudionika na tržištu ne bi trebala izazvati promjenu njihove strategije trgovanja, a stoga ni njihova sudjelovanja na tržištu. Osim toga, zadržanim izuzećem predviđenim za aktivnosti održavanja tržišta i stabilizacijske programe nastoji se ne povećati opterećenje za subjekte koji pružaju važne usluge u smislu osiguravanja likvidnosti i smanjenja volatilnosti, posebno značajne u trenutačnoj situaciji.

(61) Kada je riječ o području primjene produljene mjere, ESMA smatra da se njezinim ograničenjem na jedan sektor ili na nekoliko sektora ili na podskup izdavatelja ne može postići željeni ishod. Razmjer pada cijena zabilježen nakon izbjijanja pandemije bolesti COVID-19, širok raspon pogodenih dionica (i sektora) te stupanj međusobne povezanosti gospodarstava i mesta trgovanja EU-a upućuju na to da će mjera na razini cijelog EU-a vjerojatno biti učinkovitija od sektorskih mjer u pružanju ranih informacija o tržištu nacionalnim nadležnim tijelima.

(62) Kada je riječ o stvaranju nesigurnosti na tržištu, mjerom se ne uvode nove regulatorne obveze jer se sniženjem relevantnog praga samo mijenja postojeća obveza izvješćivanja koja je na snazi od 2012. ESMA također naglašava da je produljena mjera i dalje ograničena na obavlješćivanje o dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu u Uniji kako bi se obuhvatile one pozicije za koje se čini da je dodatno obavlješćivanje najrelevantnije.

(63) Stoga ESMA smatra da takva obveza povećane transparentnosti ne bi trebala imati štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta ni na ulagatelje, koji je nerazmjeran njezinim koristima, te da ne bi trebala stvoriti nesigurnost na financijskim tržištima.

(64) Kada je riječ o trajanju mjere, ESMA smatra da je produljenje mjere za tri mjeseca opravdano s obzirom na informacije koje su u ovom trenutku dostupne kao i opće izglede u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 koji su dalje neizvjesni. ESMA namjerava ponovno uspostaviti redovitu obvezu obavješćivanja čim se situacija poboljša, ali istodobno ne može odbaciti mogućnost produljenja mjere ako se situacija pogorša ili ako tržišta ostanu u krhkoh stanju.

(65) Na temelju navedenoga i na današnji dan, ESMA smatra da je ova Odluka o produljenju privremene mjere povećane transparentnosti u pogledu neto kratkih pozicija razmjerna s obzirom na kontinuirane nepovoljne okolnosti.

7. Savjetovanja i obavijesti (članak 28. stavak 4. i stavak 5. Uredbe (EU) br. 236/2012)

(66) ESMA se savjetovala s Europskim odborom za sistemske rizike (ESRB). ESRB nije iznio nikakve prigovore na donošenje predložene Odluke.

(67) ESMA je o planiranoj Odluci obavijestila nacionalna nadležna tijela.

(68) Produljena mjera ESMA-e primjenjuje se od 18. rujna 2020.

DONIO JE OVU ODLUKU

Članak 1. Definicija

Za potrebe ove Odluke „uređeno tržište“ znači uređeno tržište kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (21) Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU⁽¹⁵⁾.

Članak 2. Privremene obveze dodatne transparentnosti

1. Fizička ili pravna osoba koja ima neto kratku poziciju u izdanom dioničkom kapitalu društva čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu obavješćuje relevantno nadležno tijelo u skladu s člancima 5. i 9. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ako ta pozicija dosegne prag ili padne ispod praga određenog za obavješćivanje iz stavka 2. ovog članka.

¹⁵ SL L 173, 12.6.2014., str. 349

2. Prag određen za obavljanje postotak je koji je jednak 0,1 % izdanog dioničkog kapitala određenog društva te svakih 0,1 % iznad tog praga.

**Članak 3.
Izuzeća**

1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu ako se glavno mjesto trgovanja dionicama nalazi u trećoj zemlji.
2. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na transakcije provedene zbog aktivnosti održavanja tržišta.
3. Privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na neto kratku poziciju koja se odnosi na provedbu stabilizacije u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 596/2014 od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (¹⁶).

**Članak 4.
Stupanje na snagu i primjena**

Ova Odluka stupa na snagu 18. rujna 2020. Primjenjuje se od dana stupanja na snagu u razdoblju od tri mjeseca.

Sastavljeno u Parizu 16. rujna 2020.

Za Odbor supervizora

Steven Maijor

Predsjednik

¹⁶ SL L 173, 12.6.2014., str. 1.

PRILOG

U ovom Prilogu „Odluka ESMA-e“ odnosi se na odluku ESMA-e od 16. ožujka 2020. o privremenom snižavanju praga za obavješćivanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu i zahtjevu fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da u slučaju prelaska određenog praga obavijeste nadležna tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća [\[LINK\]](#).

SLIKA 1. – FINANCIJSKI POKAZATELJI

Uspješnost tržišta dionica	Promjene od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Razina indeksa na dan 3. 9. 2020.	Promjene od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Razina indeksa na dan 4. 6. 2020.
STOXX EUROPE 800 ex. Switzerland	-17 %	116	-16 %	117
INDEKS EURO STOXX	-13 %	362	-13 %	364
EURO STOXX 50	-14 %	3 304	-13 %	3 323
US S&P500	2 %	3 451	-8 %	3 112
JP Nikkei	0 %	23 466	-3 %	22 864
Globalno	-1 %	228	-9 %	211
Europske banke	-37 %	93	-30 %	104

IT, fin. društva	-30 %	27	-29 %	28
ES, fin. društva	-48 %	34	-35 %	42
DE, fin. društva	-13 %	123	-11 %	126
FR, fin. društva	-34 %	118	-28 %	130
Volatilnost	Promjene od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Razina indeksa na dan 3. 9. 2020.	Promjene od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Razina indeksa na dan 4. 6. 2020.
VSTOXX	15 %	29	13 %	28
VIX	18 %	33	9 %	25
Kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u baznim bodovima na dan 3. 9. 2020.	Promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	Spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u baznim bodovima na dan 4. 6. 2020.
Europa, nefin. društva	5	45	22	62
Europa, visoki prinos	92	290	157	355
Europa, fin. društva	15	59	29	73
Europa, podređ. dug fin. društava	38	124	62	149
10-god. (10Y) državne obveznice	promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 3. 9. 2020.	prinosi na obveznice u % na dan 3. 9. 2020.	promjene baznih bodova od 20. 2. 2020. do 4. 6. 2020.	prinosi na obveznice u % na dan 4. 6. 2020.
DE10Y	-5	-0,49	15	-0,29
ES10Y	9	0,33	32	0,55
FR10Y	2	-0,19	23	0,01

IT10Y	15	1,06	51	1,42
US10Y	-90	0,62	-67	0,86
GB10Y	-34	0,24	-24	0,34
JP10Y	8	0,04	9	0,05

Napomena: relativne promjene na tržištu vlasničkih vrijednosnih papira, ostale apsolutne promjene

Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA

SLIKA 2. – POKAZATELJI VOLATILNOSTI

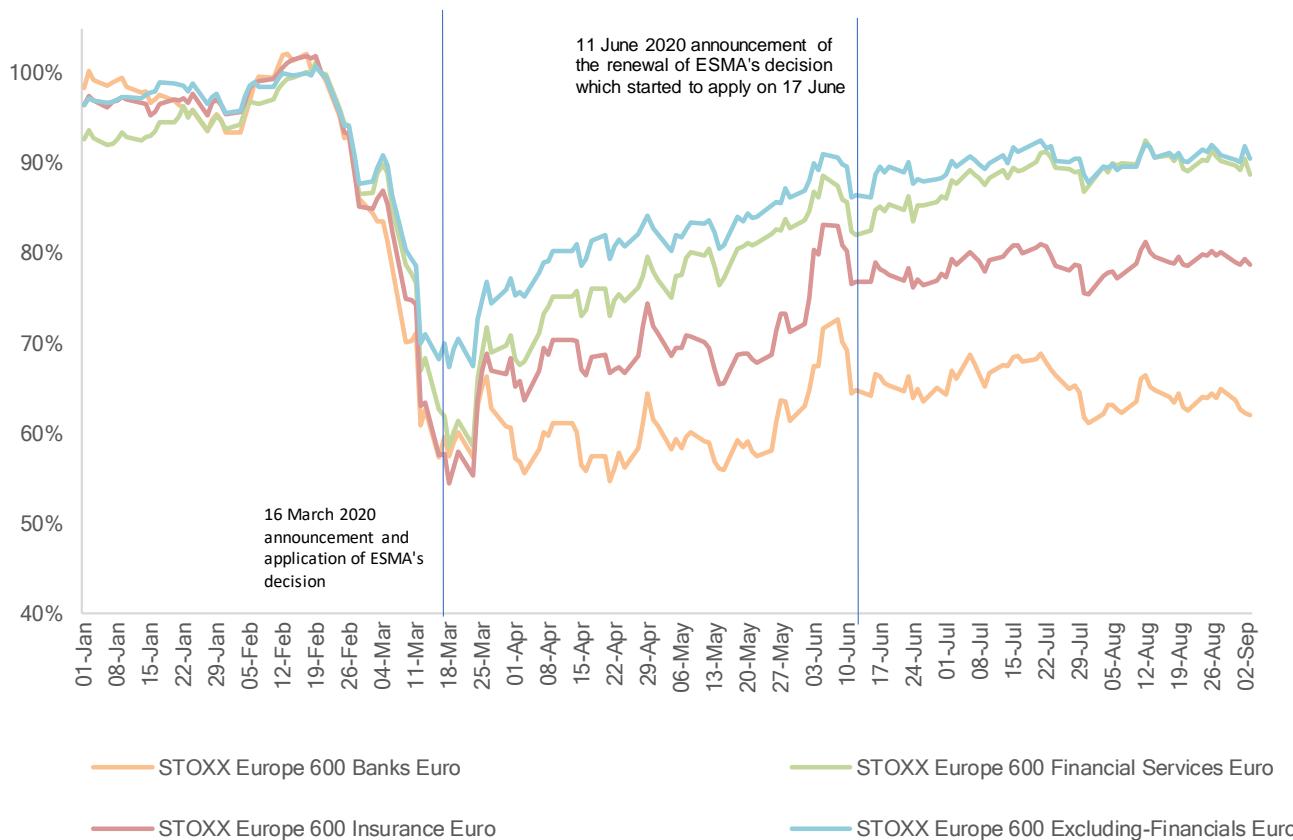

Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

16 March 2020 announcement and application of ESMA's decision	objava i primjena odluke ESMA-e 16. ožujka 2020.
11 June 2020 announcement of the renewal of ESMA's decision which started to apply on 17 June	objava produljenja odluke ESMA-e od 11. lipnja 2020. koja se počela primjenjivati 17. lipnja
Jan	siječanj
Feb	veljača
Mar	ožujak
Apr	travanj
May	svibanj
Jun	lipanj
Jul	srpanj
Aug	kolovoz
Sep	rujan
VSTOXX	VSTOXX
VIX	VIX
Note: Implied volatilities of EURO STOXX 50 (VSTOXX) and S&P 500 (VIX), in %.	Napomena: implicitane volatilnosti indeksa EURO STOXX 50 (VSTOXX) i S&P 500 (VIX), u %
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.	Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

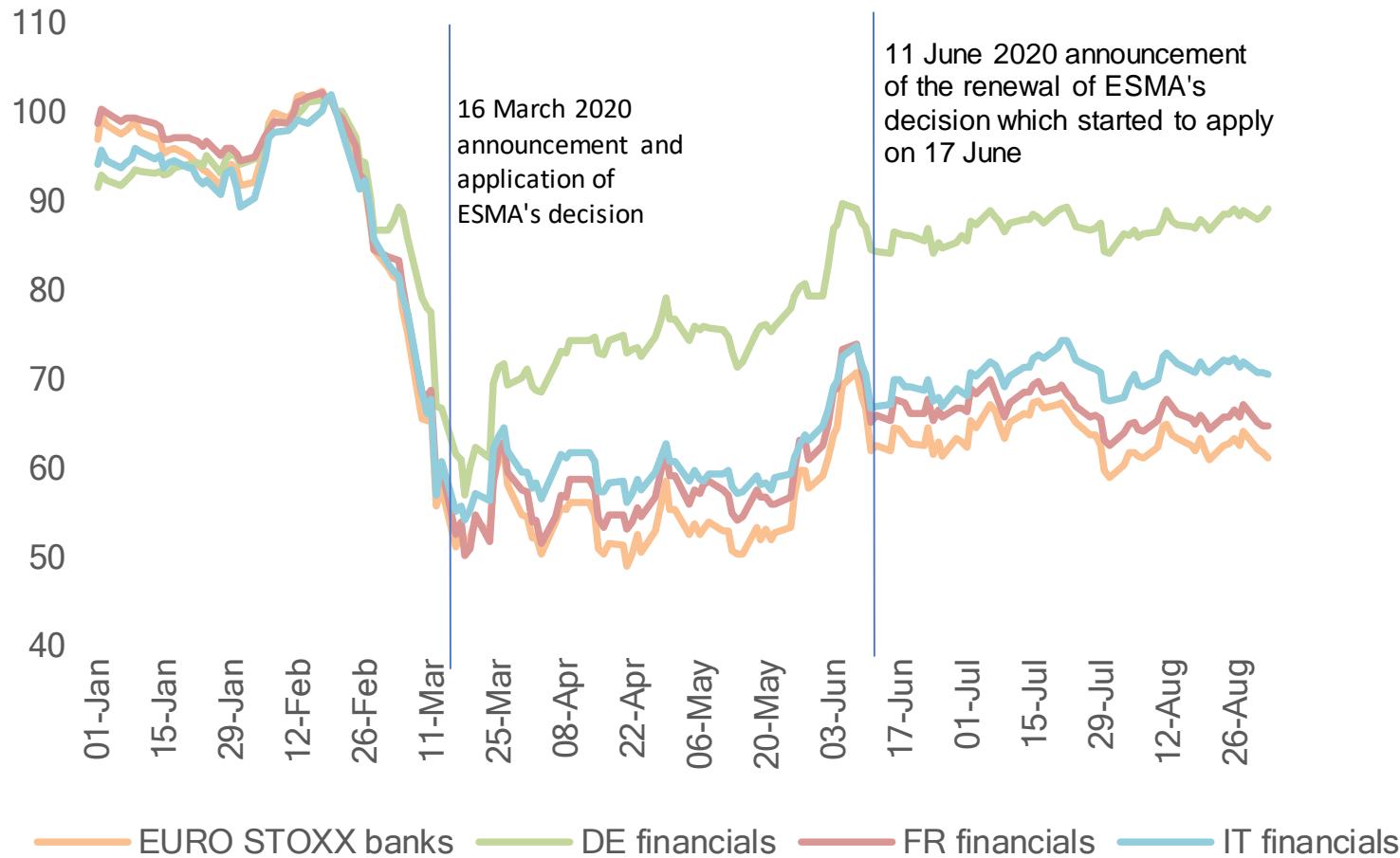
SLIKA 3. – SEKTORSKI INDEKSI EU-A

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.

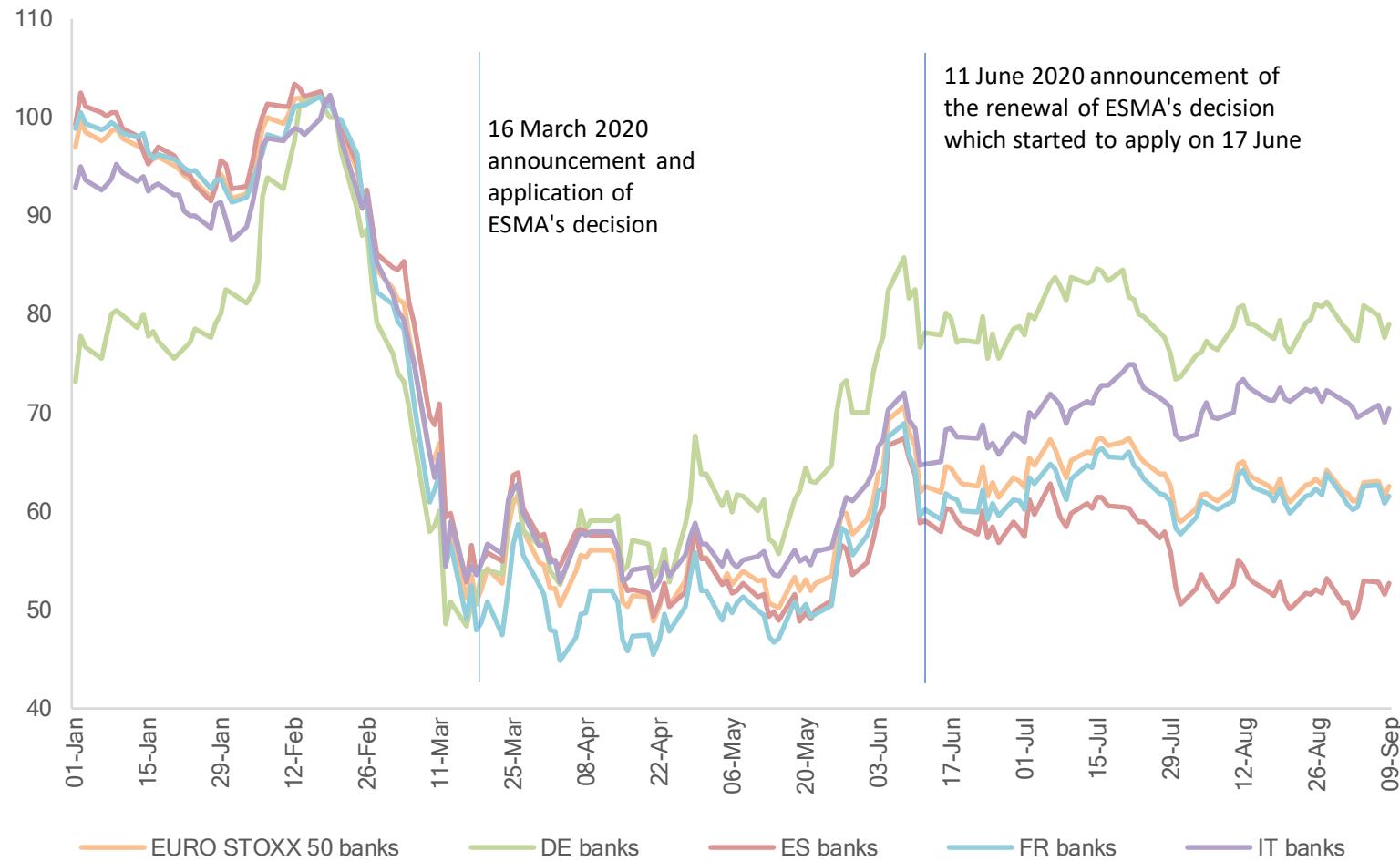
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

16 March 2020 announcement and application of ESMA's decision	objava i primjena odluke ESMA-e 16. ožujka 2020.
11 June 2020 announcement of the renewal of ESMA's decision which started to apply on 17 June	objava produljenja odluke ESMA-e od 11. lipnja 2020. koja se počela primjenjivati 17. lipnja
Jan	siječanj
Feb	veljača
Mar	ožujak
Apr	travanj
May	svibanj
Jun	lipanj
Jul	srpanj
Aug	kolovoz
Sep	rujan
STOXX Europe 600 Banks Euro	STOXX Europe 600 Banks Euro
STOXX Europe 600 Insurance Euro	STOXX Europe 600 Insurance Euro
STOXX Europe 600 Financial Services Euro	STOXX Europe 600 Financial Services Euro
STOXX Europe 600 Excluding-Financials Euro	STOXX Europe 600 Excluding-Financials Euro
Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.	Napomena: cijene vlasničkih vrijednosnih papira, 2020-02-20 = 100
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.	Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.
 Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

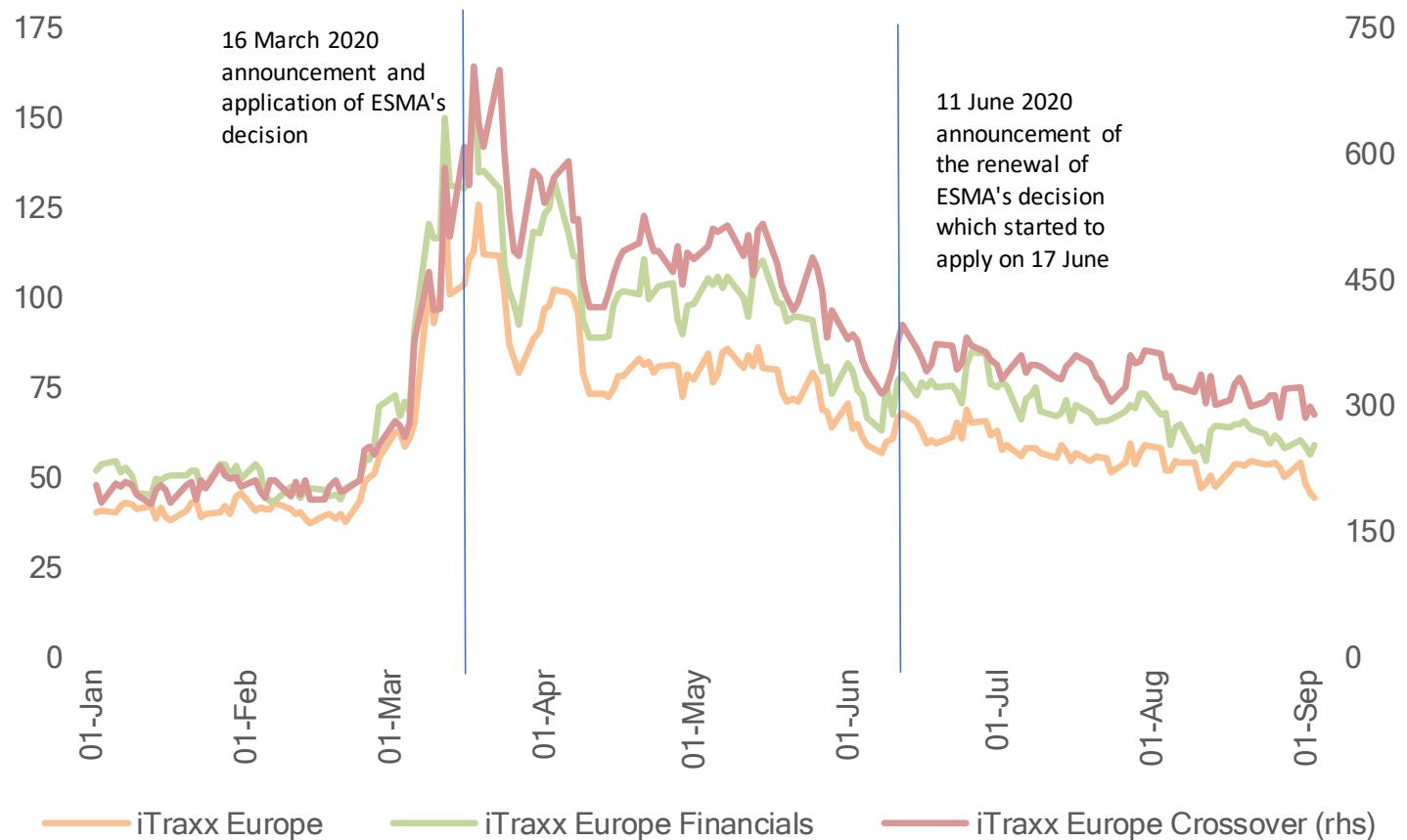
16 March 2020 announcement and application of ESMA's decision	16. ožujka 2020. objava i primjena odluke ESMA-e
11 June 2020 announcement of the renewal of ESMA's decision which started to apply on 17 June	objava produljenja odluke ESMA-e od 11. lipnja 2020. koja se počela primjenjivati 17. lipnja
Jan	siječanj
Feb	veljača
Mar	ožujak
Apr	travanj
May	svibanj
Jun	lipanj
Jul	srpanj
Aug	kolovoz
EURO STOXX banks	EURO STOXX banke
DE financials	DE, fin. društva
FR financials	FR, fin. društva
IT financials	IT, fin. društva
Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.	Napomena: cijene vlasničkih instrumenata, 2020-02-20 = 100
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.	Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.

16 March 2020 announcement and application of ESMA's decision	16. ožujka 2020. objava i primjena odluke ESMA-e
11 June 2020 announcement of the renewal of ESMA's decision which started to apply on 17 June	Objava produljenja odluke ESMA-e od 11. lipnja 2020. koja se počela primjenjivati 17. lipnja
Jan	siječanj
Feb	veljača
Mar	ožujak
Apr	travanj
May	svibanj
Jun	lipanj
Jul	srpanj
Aug	kolovoz
Sep	rujan
EURO STOXX 50 banks	EURO STOXX 50 banke
DE banks	DE banke
ES banks	ES banke
FR banks	FR banke
IT banks	IT banke
Note: Equity prices. 2020-02-20 = 100.	Napomena: cijene vlasničkih vrijednosnih papira, 2020-02-20 = 100
Sources: Refinitiv Datastream, ESMA.	Izvori: Refinitiv Datastream, ESMA

SLIKA 4. – INDEKSI SPREADOVA KREDITNIH IZVEDENICA NA OSNOVI NASTANKA STATUSA NEISPUNJAVANJA OBVEZA U EU-U

Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.

Sources: Refinitiv EIKON, ESMA.

16 March 2020 announcement and application of ESMA's decision	16. ožujka 2020. objava i primjena odluke ESMA-e
11 June 2020 announcement of the renewal of ESMA's decision which started to apply on 17 June	objava produljenja odluke ESMA-e od 11. lipnja 2020. koja se počela primjenjivati 17. lipnja
Jan	siječanj
Feb	veljača
Mar	ožujak
Apr	travanj
May	svibanj
Jun	lipanj
Jul	srpanj
Aug	kolovoz
Sep	rujan
iTraxx Europe	iTraxx Europe
iTraxx Europe Financials	iTraxx Europe Financials
iTraxx Europe Crossover (rhs)	iTraxx Europe Crossover (rhs)
Note: CDS spreads on European IG corporates (iTraxx Europe), European HY corporates (iTraxx Europe Crossover) and European Financials, in bps.	Napomena: spreadovi kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza za europske korporativne obveznice s investicijskim rejtingom (iTraxx Europe), europske korporativne obveznice s visokim prinosom (iTraxx Europe Crossover) i za obveznice europskih finansijskih društava (European Financials), u baznim bodovima
Sources: Refinitiv EIKON, ESMA.	Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA

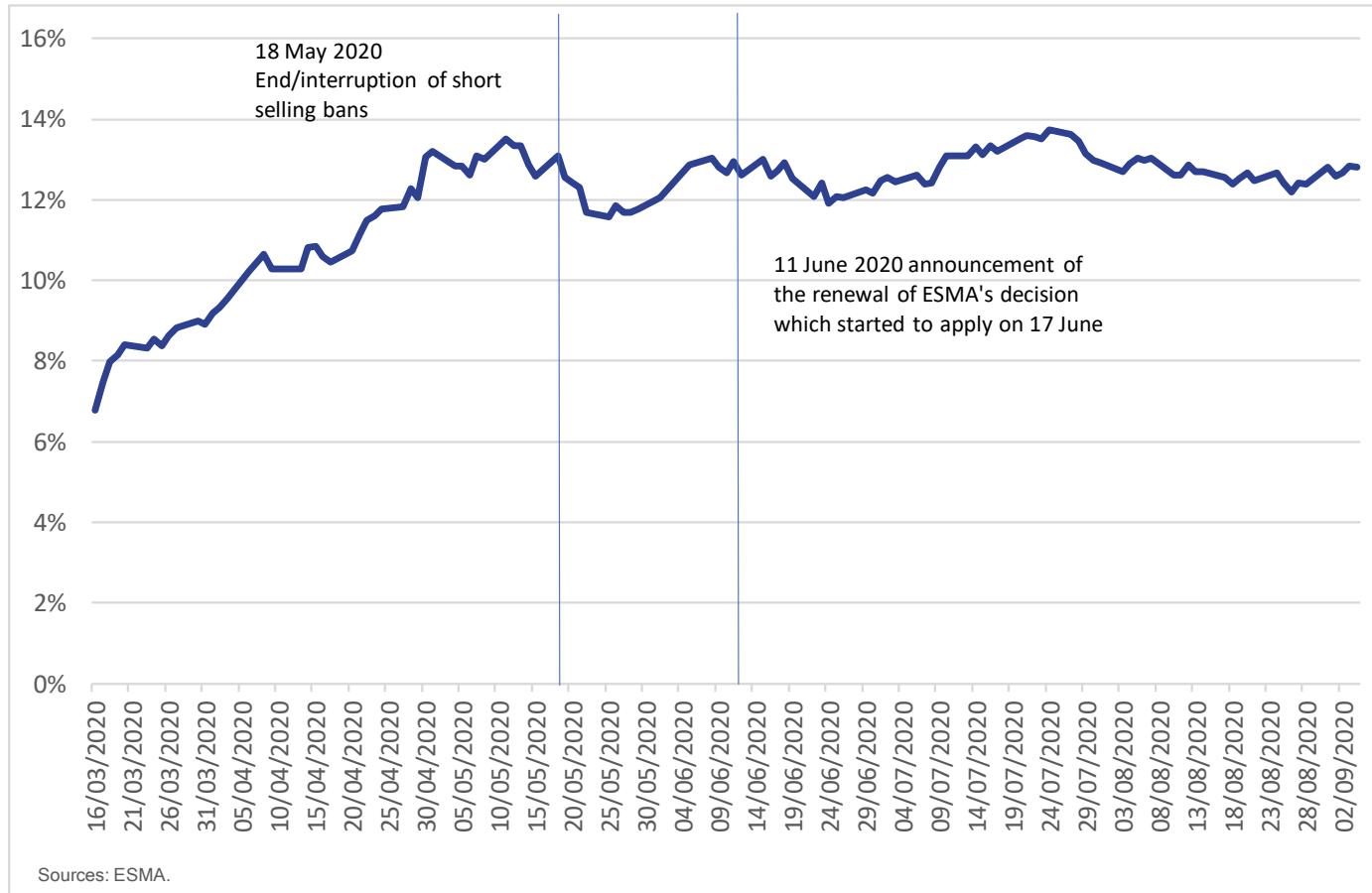
SLIKA 5. – USPJEŠNOST EUROPSKIH BURZOVNIH INDEKSA PO ZEMLJAMA

	Postotna promjena od 20. veljače 2020. do 3. rujna 2020.	Postotna promjena od 20. veljače 2020. do 4. lipnja 2020.
STOXX EUROPE 800 ex. Switzerland	-16,67 %	-15,78 %
INDEKS EURO STOXX	-13,22 %	-12,72 %
EURO STOXX 50	-13,57 %	-13,07 %
AT	-30,21 %	-23,30 %
BE	-19,22 %	-14,86 %
BG	-20,67 %	-15,69 %
CY	-39,52 %	-34,73 %
CZ	-17,81 %	-13,94 %
DE	-4,44 %	-7,32 %
DK	4,24 %	-2,48 %
EE	-13,55 %	-13,16 %
ES	-29,45 %	-21,88 %
FI	-5,35 %	-8,66 %
FR	-17,37 %	-15,91 %
GB	-21,32 %	-13,93 %
GR	-29,24 %	-26,64 %
HR	-19,61 %	-17,16 %
HU	-24,05 %	-17,83 %

IE	-13,00 %	-12,90 %
IS	-1,50 %	-4,44 %
IT	-22,04 %	-20,01 %
LT	5,06 %	-1,98 %
LU	-25,92 %	-21,60 %
LV	5,53 %	-1,81 %
MT	-20,80 %	-12,92 %
NL	-11,66 %	-9,17 %
NO	-11,80 %	-10,22 %
PL	-15,75 %	-13,47 %
PT	-20,09 %	-13,64 %
RO	-10,73 %	-11,45 %
SE	-7,28 %	-9,47 %
SI	-13,01 %	-10,83 %
SK	-7,05 %	0,07 %

Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA

SLIKA 6. – NETO KRATKA POZICIJA IZMEĐU 0,1 % I 0,2 % U RAZDOBLJU OD 16. OŽUJKA DO 4. RUJNA 2020.¹⁷

¹⁷ Izvješća o dnevnim neto kratkim pozicijama iz Danske nedostaju za razdoblje od 31. kolovoza do 4. rujna zbog tehničkog problema.

18 May 2020 End/interruption of short selling bans	18. svibnja 2020. kraj/prekid zabrane kratke prodaje
11 June 2020 announcement of the renewal of ESMA's decision which started to apply on 17 June	objava produljenja odluke ESMA-e od 11. lipnja 2020. koja se počela primjenjivati 17. lipnja

European Securities and
Markets Authority